

Memorandwm Esboniadol i Reoliadau Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021 (Diwygiadau Canlyniadol) (Is-ddeddfwriaeth) (Rhif 3) 2022

Paratowyd y Memorandwm Esboniadol hwn gan yr Adran Addysg, Cyfiawnder Cymdeithasol a'r Gymraeg ac fe'i gosodir gerbron Senedd Cymru ar y cyd â'r is-ddeddfwriaeth uchod ac yn unol â Rheol Sefydlog 27.1.

Datganiad y Gweinidog

Yn fy marn i, mae'r Memorandwm Esboniadol hwn yn rhoi darlun teg a rhesymol o effaith ddisgwyliedig Rheoliadau Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021 (Diwygiadau Canlyniadol) (Is-ddeddfwriaeth) (Rhif 3) 2022.

Jeremy Miles AS
Y Gweinidog dros Addysg a'r Gymraeg
6 Gorffennaf 2022

RHAN 1

1. Disgrifiad

1.1. Mae Rheoliadau Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021 (Diwygiadau Canlyniadol) (Is-ddeddfwriaeth) (Rhif 3) 2022 (“y Rheoliadau Canlyniadol”) yn diwygio is-ddeddfwriaeth i roi effaith llawn i ddarpariaethau o dan Ddeddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021 (“Deddf 2021”) a gweithredu'r Cwricwlwm newydd i Gymru o fis Medi 2022.

2. Materion o ddiddordeb arbennig i'r Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad

2.1 Mae Rheoliadau Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021 (Diwygiadau Canlyniadol) (Is-ddeddfwriaeth) (Rhif 3) 2022 yn gwneud diwygiadau i is-ddeddfwriaeth a wnaed o dan Ddeddf Addysg 1996.

2.2 Mae Gorchymyn Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021 (Cychwyn Rhif. 3 a Darpariaeth Drosiannol ac Arbed) 2022 yn cychwyn darpariaethau o dan Ddeddf 2021 yn raddol yn unol â'r amserlen isod:

<i>Wedi'i gyflwyno'n raddol o:</i>	<i>Blwyddyn ysgol/dysgwyr sy'n dilyn y Cwricwlwm i Gymru</i>	<i>Blwyddyn ysgol/dysgwyr sy'n dilyn y Cwricwlwm Cenedlaethol (a Lleol)</i>
Medi 2022	Meithrin, derbyn, blwyddyn 1 i flwyddyn 6 a blwyddyn 7 ar gyfer ysgolion/lleoliadau sydd wedi dewis gweithredu'r Cwricwlwm newydd i Gymru o 2022.	Blwyddyn 7 mewn ysgolion/lleoliadau sydd wedi dewis peidio â gweithredu'r Cwricwlwm newydd i Gymru o 2022; a blynyddoedd 8 i 11.
Medi 2023	Pob blwyddyn hyd at Blwyddyn 8 ac yn cynnwys y flwyddyn honno	Blynyddoedd 9 i 11
Medi 2024	Pob blwyddyn hyd at Blwyddyn 9 ac yn cynnwys y flwyddyn honno	Blynyddoedd 10 i 11
Medi 2025	Pob blwyddyn hyd at Blwyddyn 10 ac yn cynnwys y flwyddyn honno	Blwyddyn 11
Medi 2026	Dysgwyr blynyddoedd meithrin a derbyn a dysgwyr o oedran ysgol gorfodol (blynyddoedd 1 i 11). Mewn perthynas â Rhan 5 o Ddeddf 2021 - y dysgwyr hynny mewn ysgolion a gynhelir sydd mewn addysg ôl-16 (blynyddoedd 12 a 13).	Dim – ni fydd y Cwricwlwm Cenedlaethol yn berthnasol mwyach.

2.3 Lle bo'n briodol, mae'r diwygiadau a wneir o dan Rheoliadau Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021 (Diwygiadau Canlyniadol) (Is-ddeddfwriaeth) (Rhif 3) 2022 hefyd yn cael eu cyflwyno'n raddol yn unol â'r amserlen uchod.

3. Cefndir deddfwriaethol

- 3.1 Mae Deddf 2021, a gafodd Gydsyniad Brenhinol ar 29 Ebrill 2021, yn gosod fframwaith deddfwriaethol ar gyfer fframwaith cwricwlwm ac asesu newydd a arweinir gan ddibenion ar gyfer plant a phobl ifanc rhwng 3 ac 16 oed sy'n derbyn addysg mewn:
- ysgolion a gynhelir gan gynnwys ysgolion meithrin a gynhelir;
 - lleoliadau sy'n darparu addysg feithrin a ariennir nas cynhelir;
 - Unedau Cyfeirio Disgyblion;
 - lleoliadau nad ydynt yn Unedau Cyfeirio Disgyblion sy'n darparu addysg heblaw yn yr ysgol (AHY) a drefnir gan awdurdodau lleol.
- 3.2 Mae hefyd yn gwneud darpariaeth gyfyngedig ar gyfer addysg ôl-orfodol mewn ysgolion a gynhelir (Rhan 5 o Ddeddf 2021).
- 3.3 Mae adran 74(1) o Ddeddf 2021 yn galluogi Gweinidogion Cymru i wneud darpariaeth mewn rheoliadau y maent yn eu hystyried angenrheidiol neu'n briodol i roi effaith lawn i unrhyw ddarpariaeth yn Neddf 2021, neu o ganlyniad i unrhyw ddarpariaeth yn Neddf 2021. Gall hyn fod yn ddarpariaeth atodol, deilliadol neu ganlyniadol, neu'n ddarpariaeth drosiannol, ddarfodol neu arbed.
- 3.4 Caiff y rheoliadau a wneir o dan adran 74(1) o Ddeddf 2021 ddiwygio deddfwriaeth sylfaenol neu is-ddeddfwriaeth (gan gynnwys y Ddeddf ei hun). Gwneir y Rheoliadau Canlyniadol o dan y pwerau hynny. Mae adran 75(1)(b) o Ddeddf 2021 yn darparu ymhellach y caiff Gweinidogion Cymru wneud darpariaeth wahanol at ddibenion gwahanol.

4. Diben y ddeddfwriaeth a'r effaith y bwriedir iddi ei chael

- 4.1 Sefydlodd Deddf 2021 fframwaith deddfwriaethol newydd a diwygiedig i gefnogi'r broses o weithredu'r cwricwlwm a'r trefniadau asesu newydd fel rhan o raglen ehangach o ddiwygio addysg yng Nghymru. Diben y Rheoliadau a nodir yn y memorandwm esboniadol hwn yw gwneud darpariaeth fanwl ar gyfer gwneud diwygiadau canlyniadol sy'n angenrheidiol i weithredu'r Cwricwlwm newydd i Gymru.
- 4.2 Mae'r diwygiadau a geir yn y rheoliadau hyn yn angenrheidiol o ganlyniad i Ddeddf 2021 ac er mwyn rhoi effaith lawn iddi.
- 4.3 Mae Rheoliadau Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021 (Diwygiadau Canlyniadol) (Is-ddeddfwriaeth) (Rhif 3) 2022 yn bennaf yn gwneud diwygiadau i is-ddeddfwriaeth a wnaed o dan Ddeddf Addysg 1996.
- 4.4 Mae Rhan 1 o'r Rheoliadau hyn yn darparu ar gyfer cychwyn y diwygiadau ar 1 Medi 2022 ac eithrio fel y nodir yn y rheoliadau unigol a restrir yn Rhan 2 a'r diffiniad o derminoleg a gynhwysir yn y darpariaethau.
- 4.5 Mae Rhan 2 yn gwneud diwygiadau canlyniadol i is-ddeddfwriaeth arall. Er enghraifft, mae diwygiadau yn Rhan 2 yn diwygio terminoleg mewn rheoliadau fel bod eu darpariaethau'n cyd-fynd â Deddf 2021, gan gynnwys dileu

cyfeiriadau at “Cwricwlwm Cenedlaethol” a’r “cyfnodau allweddol” a mewnosod cyfeiriadau at “cwricwlwm a fabwysiadwyd o dan Ddeddf 2021”. Mae hefyd yn dirymu is-ddeddfwriaeth nad yw'n ofynnol ar gyfer gweithredu'r Cwricwlwm i Gymru, gan gynnwys Rheoliadau Addysg (Cwricwlwm Cenedlaethol) (Eithriadau) (Cymru) 1995.

- 4.6 Mae'r Rheoliadau hyn hefyd yn gwneud mân ddiwygiad i Reoliadau Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021 (Darpariaeth Drosiannol ac Arbed) 2022 ("Rheoliadau 2022") er mwyn cywiro camgymeriad yn y diffiniad o "plentyn" a gynhwysir yn y rheoliad dehongli – newidir "Deddf 1996" i "Deddf Addysg 1996". Roedd Rheoliadau 2022 yn gwneud darpariaeth i ganiatáu ar gyfer cyflwyno'r Cwricwlwm newydd i Gymru yn raddol. Gwnaeth Rheoliad 3 o Reoliadau 2022 ddarpariaeth arbed a throsiannol mewn perthynas â'r plant a'r disgyblion hynny nad ydynt eto'n cael addysg o dan y Cwricwlwm newydd i Gymru.
- 4.7 Yn ogystal, mae'r Rheoliadau hyn yn gwneud dau fân ddiwygiad i reoliad 2 o Reoliadau Deddf Cwricwlwm ac Asesu (Cymru) 2021 (Diwygiadau Canlyniadol) (Is-ddeddfwriaeth) (Rhif 2) 2022 mewn ymateb i adroddiad y Pwyllgor Deddfwriaeth, Cyfiawnder a'r Cyfansoddiad ar y rheoliadau hynny. Maent yn cywiro'r diffiniadau Cymraeg sy'n ymddangos yn nhestun Saesneg rheoliad 2, sef “Act 2021” a “head teacher”.

5. Ymgynghori

- 5.1. Ni chynhaliwyd ymgynghoriad ffurfiol mewn perthynas â'r Rheoliadau Canlyniadol gan eu bod ond yn gwneud diwygiadau technegol a chanlyniadol sy'n ofynnol i roi effaith lawn i'r Ddeddf.

RHAN 2 – ASESIAID EFFAITH RHEOLEIDDIOL

Nid oes Asesiad Effaith Rheoleiddiol wedi'i baratoi mewn perthynas â'r rheoliadau diwygio canlyniadol gan eu bod yn gwneud diwygiadau i statud yn unig ac nid ydynt yn gosod nac yn lleihau costau i fusnesau, elusennau neu gyrff gwirfoddol na'r sector cyhoeddus.